

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie z zażalenia **A. W.** i jego pełnomocnika
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Słupcy del. do Prokuratury
Okręgowej w Koninie z dnia 9 grudnia 2024 r. o umorzeniu śledztwa o sygn. akt
[...],
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 13 maja 2025 r.,
wniosku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie,
zawartego w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2025 r., sygn. akt III Kp 174/25,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na
dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie postanowieniem z dnia 31 stycznia 2025 r., sygn. akt III Kp 174/25 zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy dotyczącej zażalenia pokrzywdzonego A. W. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Słupcy del. do Prokuratury Okręgowej w Koninie z dnia 9 grudnia 2024 r. o umorzeniu śledztwa o sygn. akt [...] innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, z

uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że przedmiotowa sprawa dotyczy prokuratorów z Prokuratury Rejonowej dla Warszawy-Pragi Północ w Warszawie del. do Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie, a więc z terenu objętego właściwością sądu występującego z inicjatywą. Z uwagi na rodzaj kontaktów zawodowych tych prokuratorów z sędziami orzekającymi w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie zachodzi obawa co do bezstronności tych ostatnich. W treści wniosku wskazano nadto, że sam sędzia referent od momentu rozpoczęcia pracy prowadził sprawy, w których jeden z objętych umorzeniem prokuratorów był autorem 16 aktów oskarżenia i z którym – podobnie jak z drugim ze wskazanych w zaskarżonym postanowieniu, ma częsty kontakt służbowy. Przekazanie niniejszej sprawy w ocenie sądu właściwego uzasadnia również fakt, iż postępowanie przygotowawcze toczyło się pominięciem właściwości miejscowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Przypomnieć należy, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić jedynie wówczas, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 14 marca 2018 r., IV KO 14/18).

Taka sytuacja nie zaistniała w niniejszej sprawie. Podzielić należy pogląd prezentowany zarówno w doktrynie, jak i judykaturze, że sam fakt urzędowej znajomości prokuratorów, adwokatów lub innych osób występujących przed sądem nie przesądza o zasadności przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. Konieczne jest bowiem jeszcze wykazanie, że *in concreto* z uwagi na istniejące relacje i intensywność kontaktów na gruncie zawodowym lub towarzyskim z sędziami sądu właściwego zachodzi uzasadniona obawa co do ich

bezstronności (zob. m.in. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Art. 1–424*, Warszawa 2024, s. 224; postanowienie SN z dnia 21 kwietnia 2016 r., IV KO 25/16; postanowienie SN z dnia 14 listopada 2024 r., II KO 149/24; postanowienie SN z dnia 26 marca 2025 r., II KO 20/25). Okoliczności przedstawione w rozpoznawanym wniosku wskazują na typowe relacje służbowe prokuratorów, których dotyczyło zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa i to w zasadzie wyłącznie z jednym z sędziów sądu właściwego miejscowo. Tym samym nie ma żadnych przeciwwskazań, aby zgłaszane przez sędziego referenta wątpliwości zostały rozstrzygnięte w trybie przewidzianym w art. 41 § 1 k.p.k. Tym bardziej, że przepis art. 37 k.p.k. jako ingerujący w konstytucyjną zasadę rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo aktualizuje się dopiero wówczas, gdy dla dobra wymiaru sprawiedliwości w danej sprawie nie jest wystarczające posłużenie się innymi przewidzianymi w kodeksie postępowania karnego i służącymi temu celowi instytucjami.

Z tych też powodów, wobec niedostrzeżenia zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości przez dalsze procedowanie w tej sprawie Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[r.g.]